

MED ZNANJEM IN PRAKSO: STANJE KOMPETENC SINDIKALNIH ZAUPNIKOV

Ključne ugotovitve Primerjalne analize kompetenc sindikalnih zaupnikov (2018–2026)

V okviru projekta **Zrno napredka 2 – Z znanjem do učinkovitega socialnega dialoga** smo pripravili **Primerjalno analizo kompetenc sindikalnih zaupnikov**. Analiza primerja stanje iz leta 2018 z letom 2026 in zajema 41 sindikalnih zaupnikov iz različnih panog in regij. Osrednje sporočilo: sindikalni zaupniki ostajajo visoko angažirani in nepogrešljivi – a zahtevnost njihove vloge narašča hitreje, kot jo sistemska podpora dohaja.

KAKO SO SE NALOGE SINDIKALNIH ZAUPNIKOV SPREMENILE MED 2018 IN 2026?

Tradicionalne naloge		Nove naloge leta 2026
• Delovnopravna zaščita zaposlenih • Kolektivna pogajanja z delodajalci • Osnovno pravno svetovanje članom • Posredovanje informacij in komunikacija	+	• Mediacija in reševanje psihosocialnih konfliktov • Razumevanje UI, algoritmov in digitalnega nadzora • Prepoznavanje in obravnava diskriminacije • Zastopanje delavcev v novih oblikah dela

KJE SO VRZELI?

 Pravno znanje: Sindikalni zaupniki dobro poznajo ZDR-1 in ZVZD-1, a slabo Zakon o varstvu pred diskriminacijo (54 % slabo), Zakon o urejanju trga dela (59 % slabo) in Zakon o sodelovanju delavcev pri upravljanju (56 % slabo). Vedeti zakone ni isto kot jih znati uporabiti v praksi.

 Digitalne kompetence: Osnovna digitalna pismenost je razvita, a razumevanje algoritmičnega odločanja, digitalnega nadzora in umetne inteligence ostaja nizko. Le 20–30 % zaupnikov razume vlogo UI v delovnem okolju, čeprav se z njenimi posledicami srečujejo vsak dan. Kar 80 %+ izraža potrebo po usposabljanju na tem področju.

 Mediacija in komunikacija: Zaupniki prepoznajo konflikte, težje pa jih vodijo do rešitve. Le 20–30 % meni, da konflikt uspešno reši s strukturiranim pristopom. Pogajanja so pogosto intuitivna, ne sistematična.

 Diskriminacija: 56 % zaupnikov se je pri delu že srečalo z diskriminacijo. 72 % zaznava neenako obravnavo pri plačilu, 69 % pri napredovanju. A prepoznavati problem in vedeti, kako ukrepati, sta dve različni stvari – in pri slednji so vrzeli izrazite.

KAJ BO SLEDILO?

Ugotovitve so neposredna osnova za projektne aktivnosti: usposabljanja za sindikalne zaupnike na področjih prava, mediacije, digitalnih kompetenc in diskriminacije, pripravo priročnikov ter razvoj interaktivnega ChatBOTA za hitri dostop do zakonodaje in nasvetov. Cilj je zaupnike opremiti z znanjem, ki ga njihova vloga danes zahteva.

PROJEKT IZVAJAMO

Konfederacija novih sindikatov Slovenije – Neodvisnost (KNSS Neodvisnost), Svet gorenjskih sindikatov in Pomurska gospodarska zbornica.

Projekt sofinancirata Republika Slovenija Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Evropska unija iz ESS+. Projekt se sofinancira iz PEKP 2021–2027, cilja politike 4 »Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic«, prednostne naloge 6 »Znanja in spretnosti ter odzivni trg dela«, specifičnega cilja ESO4.4 »Spodbujanje prilagajanja delavcev, podjetij in podjetnikov na spremembe, aktivnega in zdravega staranja ter zdravega in dobro prilagojenega delovnega okolja, ki obravnava tveganje za zdravje (ESS+)». www.evropskasredstva.si

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

KNSS – neodvisnost
konfederacija novih sindikatov slovenije

Sofinancira
Evropska unija